

Yksinyrittäjäkysely 2016

Suomen Yrittäjät

Sisällys

Tiivistelmä	2
1. Johdanto ja aineisto.....	4
2. Työvoiman palkkaaminen.....	7
3. Pää- ja sivutoimisuus	8
4. Kasvuhaluukkuus.....	10
5. Verkostot	13
6. Omistajanvaihdokset	16
7. Tulot	17
8. Häiritsevä tai harhaanjohtava markkinointi	18

Suomen Yrittäjät: Yksinyrittäjäkysely 2016

Tekijät

Mika Hämeenniemi
Toimialapäällikkö
09 2292 2926
mka.hameenniemi@yrittajat.fi

Petri Malinen
Ekonomisti
09 2292 2845
petri.malinen@yrittajat.fi

Mika Haavisto
projektipäällikkö
09 2292 2989
mika.haavisto@yrittajat.fi

Lotta Tammelin
tiedottaja
09 2292 2968
lotta.tammelin@yrittajat.fi

Janne Makkula
johtaja
09 2292 2951
janne.makkula@yrittajat.fi

Mika Tuuliainen
koulutusasioiden päällikkö
09 2292 2948
mika.tuuliainen@yrittajat.fi

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Tiivistelmä

Yksinyrittäjyys painottuu palvelusektorille, sillä vastanneista 69 prosenttia ilmoittaa toimivansa palveluiden parissa. Samanaikaisesti yksinyrittäjien koulutustaustassa on tapahtunut merkittävää muutosta. Yksinyrittäjistä jo noin puolella on ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa suoritettu tutkinto. Ammatillinen tutkinto on 40 prosentilla vastanneista, kun edellisessä kyselyssä vuonna 2013 osuus oli lähes 60 prosenttia. Erityiseen osaamiseen ja asiantuntijuuteen perustuva yksinyrittäjyys on yleistynyt.

Yksinyrittäjälle ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on iso päätös. 35 prosenttia vastanneista kertoi palkanneensa työntekijän jossakin yritystoimintansa vaiheessa. Painavin peruste sille, ettei työntekijää ole palkattu, on työn riittämättömyys useammalle henkilölle. Joka viides yksinyrittäjä ei näe tarvetta toiminnan laajentamiselle. Kolmas keskeinen syy on työvoimakustannukset.

Yksinyrittäjät ovat valtaosin päätoimisia, sillä kyselyyn vastanneista kokoaikaisesti ilmoitti toimivansa 85 prosenttia. Osa-aikaisesti yksinyrittäjyyttä tehdään yleisimmin palkkatyön rinnalla ja usein se on polkuna päätoimiseen yrittäjyyteen.

Kasvuhaluukkuus on voimakkaassa nousussa. Kyselyyn vastanneista kahdeksan prosenttia hakee voimakasta kasvua ja 62 prosenttia kasvua mahdollisuuksien mukaan eli yhteensä 70 prosenttia vastanneista tavoittelee kasvua. Vuoden 2013 kyselyssä kasvua ilmoitti tavoittelevansa yhteensä 58 prosenttia eli 12 prosenttiyksikköä vähemmän. Erityisesti nuorten yrittäjien keskuudessa kasvuhaluukkuus on voimakasta, sillä alle 35-vuotiaista yksinyrittäjistä kasvua hakee 81 prosenttia. Voimakkainta kasvuhakuisuus on kaupan ja teollisuuden aloilla. Kaupan alan yksinyrittäjistä 82 prosenttia ja teollisuuden alan yrittäjistä 81 prosenttia tavoittelee joko voimakasta kasvua tai mahdollisuuksien mukaan.

Tärkeimmät kasvukeinot ovat uudet asiakkaat / markkinat, yhteistyön lisääminen muiden yrittäjien kanssa verkostoitumalla sekä uusien tuotteiden / palveluiden kehittäminen. Keskeisimpinä kasvun esteinä pidetään työllistämisen kalleutta ja riskiä. Kaksi muuta merkittävää kasvun estettä ovat, ettei yksinyrittäjä enää voi lisätä omaa työaikaansa ja yritystoiminta henkilöityy häneen omaan ammattitaitoon.

Lähes puolet yksinyrittäjistä toimii säännöllisessä yhteistyössä 2–3 muun yrittäjän tai yrityksen kanssa. Verkostojen merkitys korostuu erityisesti yksinyrittäjän toiminnassa, sillä harva toimii aivan yksin, ilman muiden yrittäjien kanssa solmittua verkostoa.

Omistajanvaihdoksista kysyttiin yksinyrittäjäkyselyssä ensimmäistä kertaa. Vain kahdeksan prosenttia yksinyrittäjistä vastasi, että nykyisestä yritystoiminnasta luopuminen on ajankohtaista seuraavan kolmen vuoden kuluessa. 3–5 vuoden kuluessa yritystoiminnasta aikoi luopua 12 prosenttia vastaajista ja tätä myöhemmin 80 prosenttia vastaajista. Vähintään 55 vuotta täyttäneistä yksinyrittäjistä vain 14 prosenttia aikoi luopua yritystoiminnasta kolmen vuoden kuluessa, 29 prosenttia 3–5 vuoden kuluessa ja 57 prosenttia myöhemmin.

Vastanneilta tiedusteltiin myös sitä, miten yritystoiminnasta aikoo luopua. Peräti 53 prosenttia vastanneista ilmoitti lopettavansa yrityksen. Noin kolmannes aikoi myydä yrityksen ja ainoastaan 10 prosenttia ilmoitti tekevänsä sukupolvenvaihdoksen. Yli 55-vuotiaiden vastaajaryhmästä 61 prosenttia aikoi kyselyn perusteella lopettaa yrityksen, 28 prosenttia myydä yrityksen ja vain 11 prosenttia tehdä sukupolvenvaihdoksen. Yksinyrittäjillä toiminta perustuu usein omaan osaamiseen, jolloin he kokevat, että yrityksen myyminen on hankalaa tai yrityksessä ei yksinkertaisesti ole mitään myytävää.

Joka toinen yksinyrittäjä arvioi saavansa alle 2 000 euron kuukausittaiset bruttotulot yritystoiminnastaan. Päätoimisista yksinyrittäjistä 45 prosenttia ja sivutoimisista yksinyrittäjistä 84 ansaitsee kuukausittain alle 2 000 euron kuukausittaiset bruttotulot.

Yksinyrittäjäkysely 2016

1. Johdanto ja aineisto

Suomessa on yli 280 000 yritystä, joista lähes 180 000 on yhden hengen yrityksiä. Niiden määrä on viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana kasvanut noin 45 000:lla. Työnantajayritysten määrä on samalla jaksolla noussut noin 3 000:lla. Yritysmäärän kasvu on siis suurelta osin ollut yksinyrittäjien varassa.

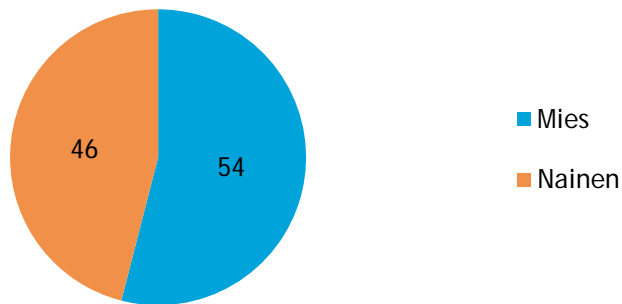
Koko maan yrittäjäkunnasta 65 prosenttia on yksinyrittäjiä ja Suomen Yrittäjien jäsenistäänkin yli puolet eli 55 prosenttia. Yksinyrittäjyys, sivutoimiyrittäjyys, niin sanottu kevyt yrittäjyys sekä yrittäjyyden ja palkkatyön vuorottelu yleistyvät.

Suomen Yrittäjät on aikaisemmin tehnyt vastaavan yksinyrittäjäkyselyn vuosina 2010 ja 2013. Tämä kysely tehtiin marraskuussa 2016 ja siihen vastasi 2215 yksinyrittäjää. Laaja vastaajajoukko lisää kyselyn tulosten painoarvoa.

Vastaajista 54 prosenttia on miehiä ja 46 prosenttia naisia. Yli 45-vuotiaita on 61 prosenttia vastanneista, edellisessä kyselyssä 66 prosenttia. Vastanneista 13 prosenttia on alle 35-vuotiaita. 35 – 44 vuotta olevien joukko on siten kasvanut edelliseen kyselyyn verrattuna. Tämä näkyy myös siinä, että yksinyrittäjistä aikaisempaa suurempi osa ilmoittaa toimineensa vasta muutaman vuoden. Yli viisi vuotta yksinyrittäjänä toimineita on edelleen suurin osa, 43 prosenttia, mutta osuus on vähentynyt merkittävästi edellisen kyselyn 65 prosentista. Tähän vaikuttanee yksinyrittäjyyden kasvu.

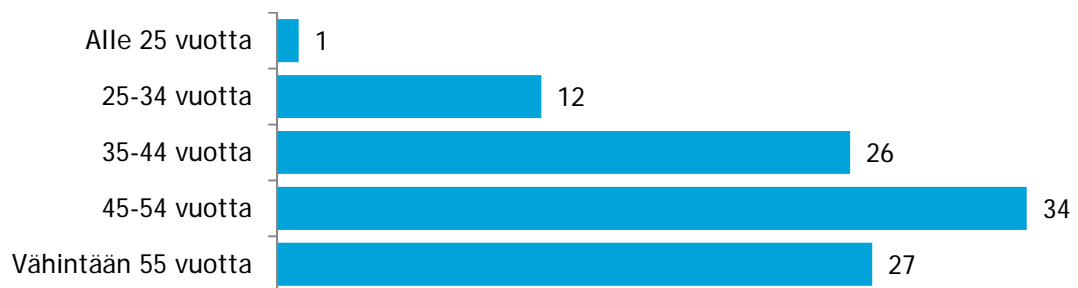
Ammatillinen koulutus on edelleen yleisin yksinyrittäjien koulutustausta, mutta osuus on laskenut edellisen kyselyn lähes 60 prosentista 40 prosenttiin. Merkittävä kasvu on tapahtunut ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa suoritettujen tutkintojen osuudessa. Yhteensä 51 prosenttia kyselyn yksinyrittäjistä on suorittanut korkeakoulututkinnon: ammattikorkeakoulusta on valmistunut 28 prosenttia vastaajista ja yliopistosta 23 prosenttia. Koulutustaustan muutoksella on vaikutusta myös yksinyrittäjien päätoimialaan. Nyt palvelut ilmoittaa päätoimialakseen 69 prosenttia vastanneista, kun lukema oli edellisessä kyselyssä 43 prosenttia. Palvelualan kasvuun on vaikuttanut, että erityistä asiantuntijuutta vaativat palvelut ovat yleistyneet. Rakentamisen ilmoittaa päätoimialakseen 14 prosenttia, kaupan 11 prosenttia ja teollisuuden 6 prosenttia vastanneista. Toiminteen piirissä toimii 56 prosenttia eli se on selkeästi tyypillisin yksinyrittäjyyden muoto.

Kuva 1: Vastaajien sukupuoli, %

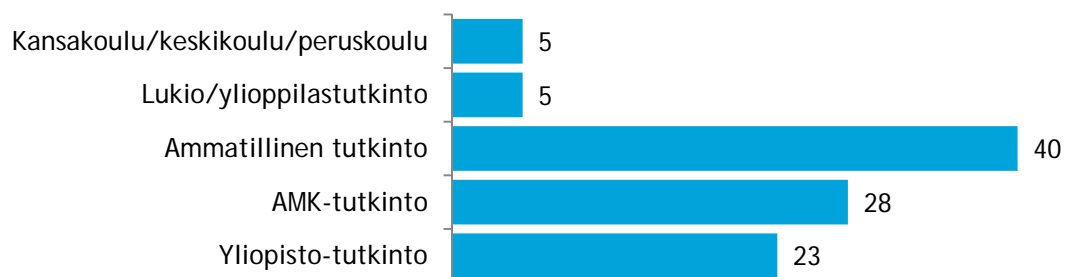
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 2: Vastaajien ikä, %

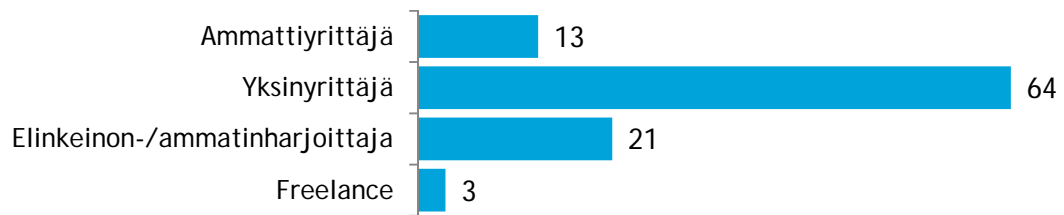
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 3: Vastaajien koulutustausta, %

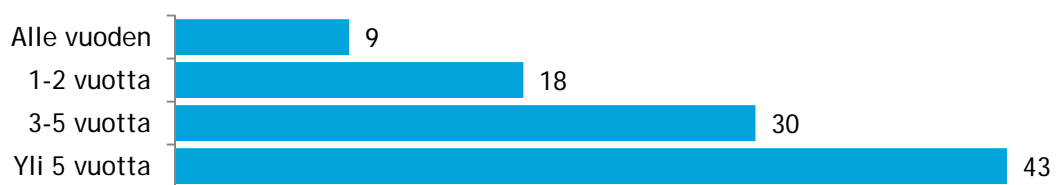
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 4: Vastaajien yritystausta, %

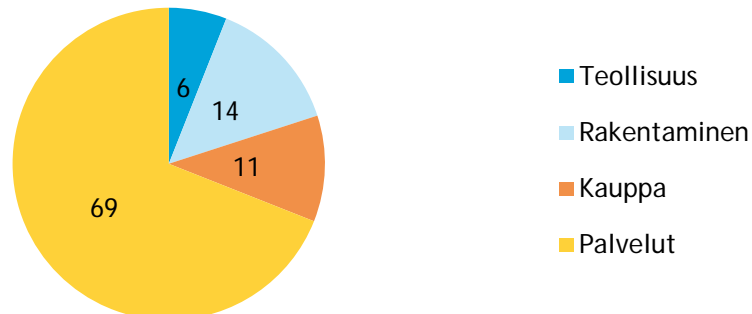
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 5: Yrittäjänä toimiminen, %

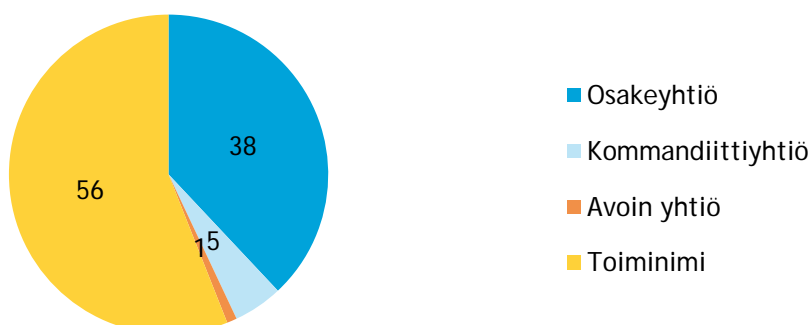
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 6: Yrityksen päätoimiala, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 7: Yritysmuoto

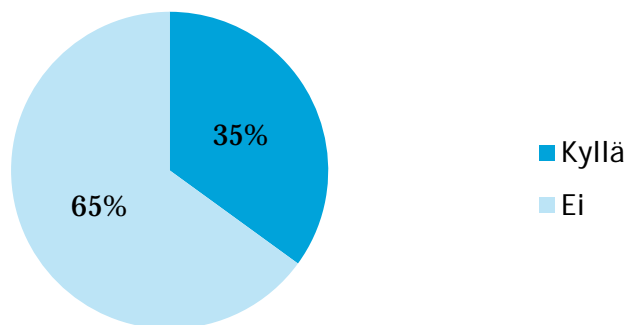
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

2. Työvoiman palkkaaminen

Yksinyrittäjälle ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on iso asia. Kyselyssä 35 prosenttia vastanneista ilmoitti palkanneensa ulkopuolisia työntekijöitä jossakin yritystoimintansa vaiheessa. Edellisessä kolme vuotta sitten tehdyssä kyselyssä työllistäneiden osuus oli peräti 10 prosenttiyksikköä korkeampi. Palvelualalla työskentelevistä 30 prosenttia kertoi palkanneensa työntekijän yritystoiminnan jossakin vaiheessa. Muilla aloilla palkkaaminen on ollut yleisempää. Teollisuudessa 43, kaupan alalla 44 ja rakentamisessa 49 prosenttia ilmoittaa palkanneensa työntekijän jossakin vaiheessa yritystoimintaa.

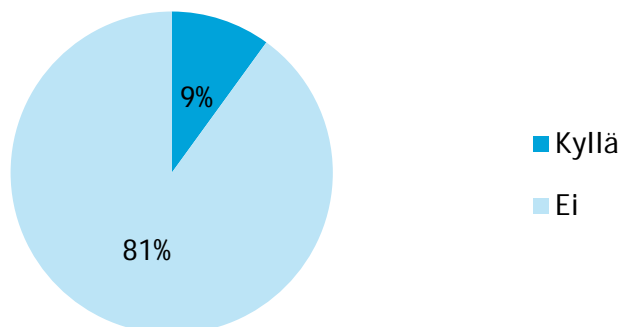
Vuokratyövoiman käyttöä kysyttiin erikseen. Siinä ei ole tapahtunut olennaista muutosta edelliseen kyselyyn verrattuna. Nyt vastanneista ainoastaan yhdeksän prosenttia ilmoitti käyttäneensä vuokratyövoimaa. Edellisessä kyselyssä lukema oli 11 prosenttia.

Kuva 8: Ulkopuolisten työntekijöiden palkkaaminen yritykseen, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 9: Vuokratyöntekijöiden käyttö, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 10: Syyt olla palkkaamatta työntekijöitä, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

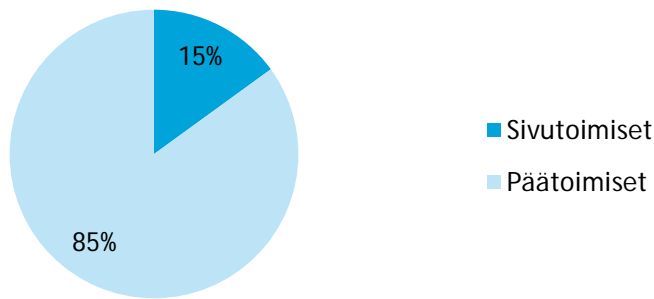
Merkittäviä muutoksia ei ole tapahtunut perusteissa, miksi siirtymistä työnantajayritykseksi ei ole tapahtunut. Keskeisin syy on se, että työtä ei riitä yhtä useammalle henkilölle. Tämän ilmoitti syyksi 38 prosenttia vastanneista, kolme vuotta sitten 36 prosenttia. Yritystoiminnan laajentamisen tarpeettomuus tai haluttomuus on edelleen toiseksi yleisin syy (nyt 21 %, v. 2013 22 %). Kolmas merkittävä syy on liian korkeat työvoimakustannukset, 19 prosenttia vastanneista. Vastaajien mukaan työllistämisen kalleus ja riski ovat myös yleisin este yksinyrittäjän kasvulle. Tähän palataan tarkemmin osuudessa 4.

Päätoimialojen välillä on eroja siinä, mikä on painavin peruste sille, että työntekijää ei ole palkattu: Palvelualalla on muita aloja suuremmassa osuudessa se, että työtä ei ole useammalle henkilölle. Kaupan alalla nousee muita aloja suurempaan painoon se, että työvoimakustannukset ovat liian korkeat. Rakentamisen ja teollisuuden aloilla nousee esille muita aloja voimakkaammin byrokrazia ja työnantajavelvoitteet.

3. Pää- ja sivutoimisuus

Kyselyyn vastanneista valtaosa toimii yrittäjänä päätoimisesti. Vain 15 prosenttia kertoi toimivansa yrittäjänä osa-aikaisesti (v. 2013 12 %). Osa-aikaisia yksinyrittäjiä on muita enemmän teollisuuden ja palveluiden parissa. Teollisuuden toimialakseen maininneista vastanneista 21 prosenttia kertoi toimivansa osa-aikaisesti ja palveluiden piirissä toimivista 16 prosenttia. Kaupan alalla osa-aikaisten osuus alan vastanneista oli 12 prosenttia ja rakentamisen alalla 11 prosenttia.

Kuva 11. Pää- ja sivutoimiset yrittäjät

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Usein osa-aikaista yrittäjyyttä harjoitetaan palkkatyön rinnalla. Tällä tavoin ilmoitti toimivansa 62 prosenttia sivutoimisuuden ilmoittaneista vastanneista (v.2013 61 %). Noin kolmannes vastanneista toimi osa-aikaisesti eläkkeen rinnalla. Kyselyn perusteella osa-aikainen yritystoiminta on edelleen harvinaista opiskelun aikana, sillä vain neljä prosenttia valitsi tämän vaihtoehdon, saman verran kuin kolme vuotta aikaisemmin. Tämän kyselyn vastanneista vain noin prosentti oli alle 25-vuotiaita. Vastanneiden ikäjakaumasta johtuen opiskelu oli lähtökohtaisesti jo harvinaisempaa.

Sivutoiminen, osa-aikainen yrittäjyys on ennen kaikkea mahdollisuus toteuttaa itseään. Näin ajattelee 81 prosenttia vastanneista sivutoimisista yrittäjistä. Sivutoiminen yrittäjyys on useimmiten tietoinen valinta, sillä 76 prosenttia arvioi sen olevan paras vaihtoehto kyseiseen elämäntilanteeseen. Noin kolmannes kokee päätyneensä sivutoimiyrittäjäksi olosuhteiden pakosta. Tämä osuus on hiukan pienentynyt kolmen vuoden takaisesta 41 prosentista. Edelliseen kyselyyn verrattuna aikaisempaa useampi aikoo ryhtyä päätoimiseksi, jos kysyntää on riittävästi. Näin vastasi 54 prosenttia vastanneista, edellisessä kyselyssä 46 prosenttia. Sivutoimisuuden kokee turvalliseksi väyläksi päätoimisuuteen 64 prosenttia, edellisessä kyselyssä 54 prosenttia kyselyyn vastanneista sivutoimisista yrittäjistä.

Taulukko 1. Täysin tai osittain samaa mieltä seuraavien väittämien kanssa

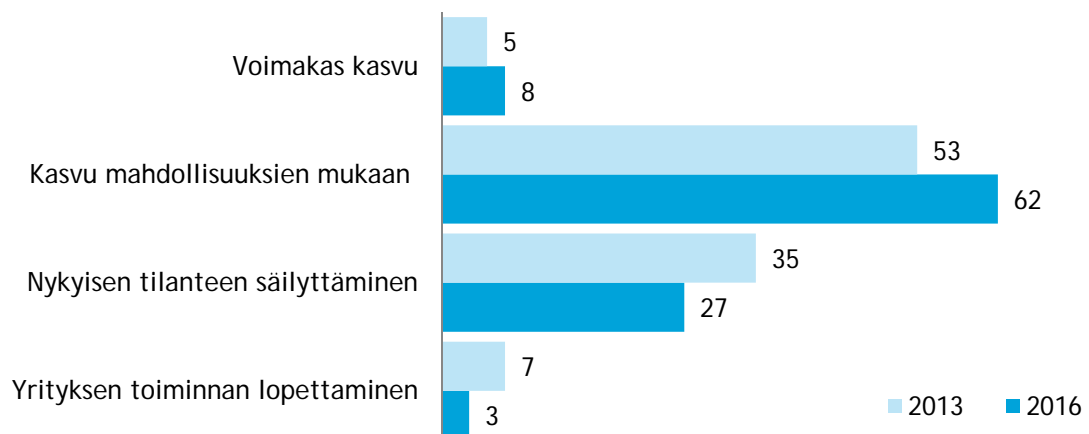
	%
Yritystoimintani sai alkunsa harrastuksesta	45
Sivutoimisuus on välivaihe matkalla päätoimiyrittäjäksi	43
Yritys on minulle ennen kaikkea tapa hankkia lisätuloja	54
Ryhdyin päätoimiseksi, jos kysyntä alkaa näyttää riittävältä	54
Yrittäjänä pystyn kehittämään ammattiosaamistani paremmin	59
Sivutoimisuus on turvallinen väylä päätoimiseen yrittäjyyteen	64
Yrittäjyydessä tärkeintä on mahdollisuus toteuttaa itseäni	81
En halua ottaa päätoimisen yrittäjyyden riskejä	29
Olisin mieluummin päätoiminen yrittäjä kuin kokopäiväisesti palkkatyössä	58
Päädyin sivutoimiyrittäjäksi olosuhteiden pakosta	31
Sivutoimiyrittäjyys on tässä elämäntilanteessa paras vaihtoehto	76
Testaan sivutoimiyrittäjänä liikeideaani päätoimiyrittäjyyttä ajatellen	33

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

4. Kasvuhalukkuus

Yksinyrittäjien kasvuhalukkuus on kasvanut verrattuna edelliseen kyselyyn. Kyselyyn vastanneista kahdeksan prosenttia hakee voimakasta kasvua ja 62 prosenttia kasvua mahdollisuuksien mukaan, eli yhteensä 70 prosenttia vastanneista tavoittelee kasvua. Kolme vuotta sitten voimakasta kasvua ilmoitti tavoittelevansa viisi prosenttia ja mahdollisuuksien mukaan kasvua 53 prosenttia eli yhteensä 58 prosenttia. Kasvuhalukkuus on siten lisääntynyt 12 prosenttiyksikköä. Erityisesti nuorten yksinyrittäjien keskuudessa kasvuhalukkuus on hyvin voimakasta, sillä 81 prosenttia alle 35-vuotiaista yksinyrittäjistä hakee joko voimakasta tai mahdollisuuksien mukaan kasvua. Nykyisen tilanteen säilyttämisen kannalla on 27 prosenttia vastanneista, mikä on kahdeksan prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisessä kyselyssä. Yritystoiminnan aikoo lopettaa kolme prosenttia vastanneista, vuonna 2013 seitsemän prosenttia.

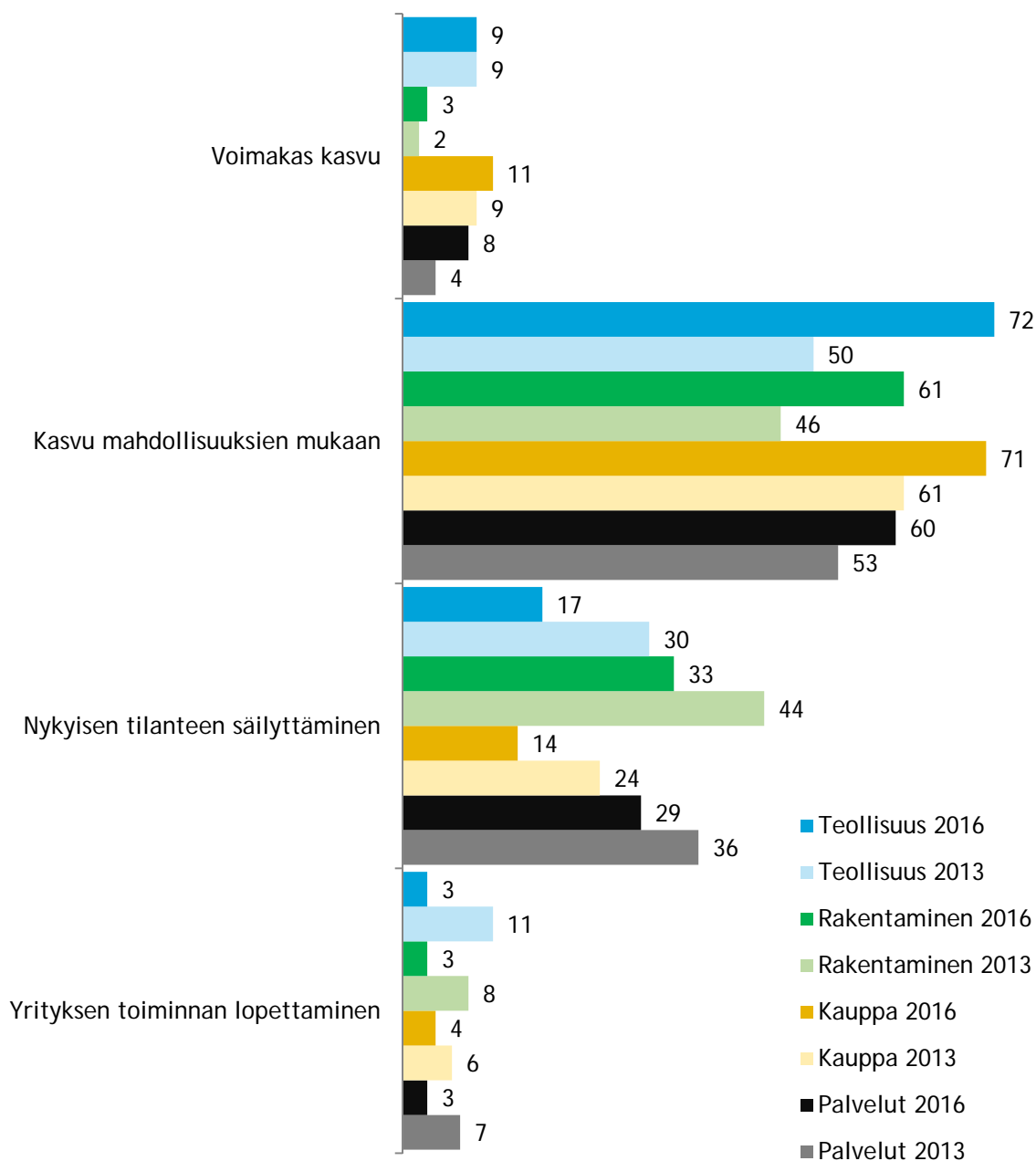
Kuva 12. Yrittäjien suunnitelmat yrityksen kasvulle, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kasvuhakuisuus on voimakkainta kaupan ja teollisuuden aloilla. Kaupan alan yksinyrittäjistä jopa 82 prosenttia tavoittelee joko mahdollisuuksien mukaan tai voimakasta kasvua. Edellisessä kyselyssä vastaava lukema oli 70, joten kasvuhakuisuus on lisääntynyt 12 prosenttiyksikköä. Kasvuhakuisuus on lisääntynyt voimakkaimmin teollisuuden parissa, sillä nyt 81 prosenttia alan yksinyrittäjistä suunnittelee kasvua mahdollisuuksien mukaan tai voimakkaasti. Kolme vuotta sitten lukema oli 59, joten kasvuhakuisuus on lisääntynyt peräti 22 prosenttiyksikköä. Kasvuhakuisuudessa on tapahtunut merkittävää kasvua myös palveluiden ja rakentamisen alalla. Palvelualalla kasvuhakuisuuden ilmoittaa 68 prosenttia vastanneista (viimeksi 57 %) ja rakentamisessa 64 prosenttia vastanneista (viimeksi 48 %).

Kuva 13. Yrittäjien suunnitelmat yrityksen kasvulle toimialoittain, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 14. Tärkeimmät kasvukeinot, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kasvukeinojen osalta muutokset verrattuna edelliseen kyselyyn ovat olleet pieniä. Yksinyrittäjät tavoittelevat kasvua erityisesti etsimällä uusia asiakkaita ja markkinoita. Toiseksi tärkeimpänä keinona on yhteistyö muiden yrittäjien kanssa erilaisten verkostojen kautta.

Palveluihin keskittyvien yksinyrittäjien iso osuus vastaajista selittää osin sitä, että vain kolme prosenttia vastaajista ilmoittaa tärkeimmäksi kasvun keinoksi koneiden ja laitteiden uusimisen. Päätoimisen yksinyrittäjän työpanos on usein jo viritetty maksimiin, sillä vain seitsemän prosenttia vastaajista ilmoittaa kasvukeinokseen henkilökohtaisen työpanoksen lisäämistä.

Kuva 15. Merkittävimmät kasvun esteet, % */

*/ Vastaajat ovat voineet valita kaksi tärkeintä
Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

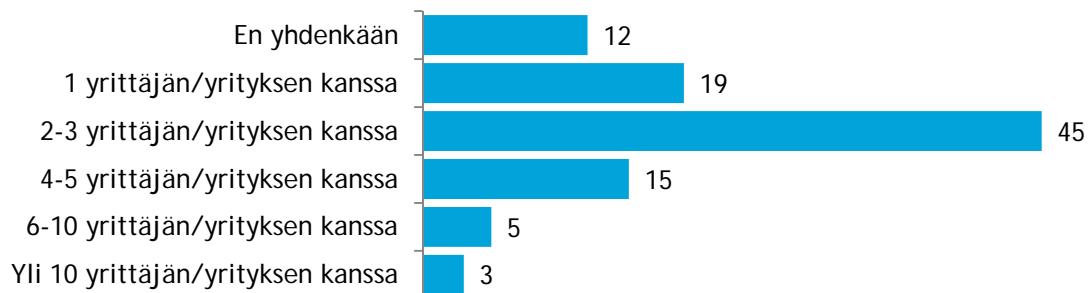
Työllistämisen suurimpana esteenä pidetään työllistämisen kalleutta ja riskiä. Kaksi muuta keskeisintä estettä liittyvät siihen, että yksinyrittäjä toimii yksin ja yritystoiminta perustuu hänen omaan ammattitaitoonsa, erityisesti palvelualalla. 19 prosenttia vastanneista kokee, ettei voi lisätä omaa työaikaansa ja 14 prosenttia ilmoittaa, että yritystoiminta henkilöityy häneen omaan ammattitaitoonsa. Muutokset edelliseen kyselyyn verrattuna ovat melko vähäisiä.

Kasvun esteissä on havaittavissa alakohtaisia eroja. Palvelualalla koetaan muita aloja suurempana esteenä se, että yrityksen toiminta henkilöityy omaan ammattitaitoon. Kaupan alalla kasvun esteenä on muita enemmän se, työllistäminen on kallista ja riskipitoista sekä yrityksen markkina-alue ja sen heikko ostovoima. Rakentamisen alalla esille nousee muita aloja voimakkaammin se, että omaa työaikaa ei voi lisätä ja työllistäminen on kallista ja riskipitoista. Teollisuuden alalla kasvun esteenä koettiin muita aloja useammin rahoituksen ehdot ja saatavuuden vaikeus kasvun esteenä.

5. Verkostot

Lähes puolet yksinyrittäjistä toimii säännöllisessä yhteistyössä 2–3 muun yrittäjän tai yrityksen kanssa. Yhteistyön määrässä on tapahtunut hyvin pieniä muutoksia verrattuna kolmen vuoden takaiseen kyselyyn.

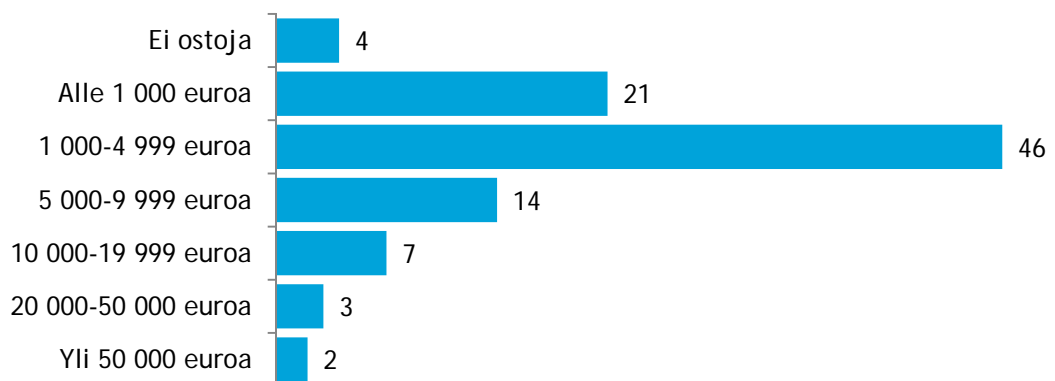
Kuva 16. Yhteistyöyritysten tai -yrittäjien lukumäärä, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

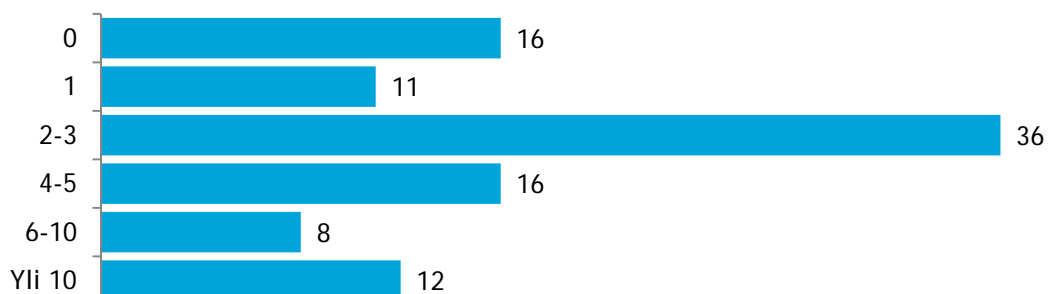
Vaikka yhteistyötä on runsaasti, muilta ostettujen palvelujen määrät ovat melko pieniä. Tyypillisintä on ostot muilta yrittäjiltä, joiden arvo liikkuu 1000–4 999 euron välillä. Ostojen seuraavaan kokoluokkaan kuuluu vain 14 prosenttia vastanneista. Muutokset kolmen vuoden takaiseen kyselyyn ovat pieniä.

Kuva 17. Muilta yrityksiltä vuoden aikana ostettavien palveluiden arvo, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Kuva 18. Oman toimialan yhteistyöyritysten tai -yrittäjien lukumäärä, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

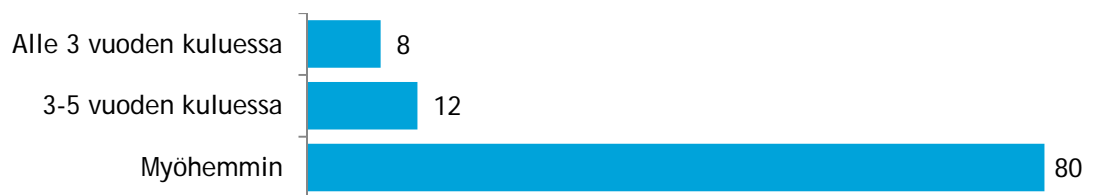
Verkostoitumista on laajasti myös oman alan toimijoiden keskuudessa, sillä yleisintä on toiminta 2–3 muun oman toimialan yrittäjän kanssa. Näin vastasi 36 prosenttia vastanneista. Toisaalta noin joka viides yksinyrittäjä ilmoittaa, ettei toimi yhdenkään omalla

toimialalla toimivan yrittäjän kanssa. Tämä voi johtua siitä, että omalta toimialalla ei ole yhteistyökollegaa sopivan välimatkan sisältä. Toisaalta kyse voi olla myös normaalista kilpailutilanteesta, jossa yhteistyötä ei pidettäisi kannattavana. Muutokset kolmen vuoden takaiseen kyselyyn ovat melko pieniä.

6. Omistajanvaihdokset

Omistajanvaihdoksista kysyttiin yksinyrittäjäkyselyssä ensimmäistä kertaa. Ainoastaan kahdeksan prosenttia yksinyrittäjistä vastasi, että nykyisestä yritystoiminnasta luopuminen on ajankohtaista seuraavan kolmen vuoden kuluessa. 3–5 vuoden kuluessa yritystoiminnasta aikoi luopua 12 prosenttia vastaajista ja tätä myöhemmin peräti 80 prosenttia vastaajista. Tämä johtaa liian usein siihen, että omistajanvaihdosprosessiin herätään liian myöhään ja siihen varataan liian vähän aikaa.

Kuva 19. Nykyisestä yritystoiminnasta luopuminen, %

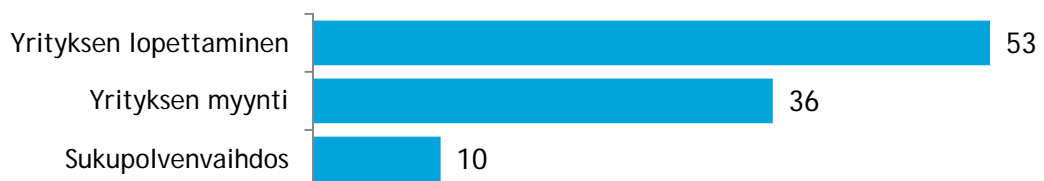

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

Vähintään 55 vuotta täyttäneistä yksinyrittäjistä vain 14 prosenttia aikoi luopua yritystoiminnasta 3 vuoden kuluessa, 29 prosenttia 3–5 vuoden kuluessa ja 57 prosenttia myöhemmin.

Vastanneilta kysyttiin myös sitä, miten yritystoiminnasta aikoo luopua. Peräti 53 prosenttia vastanneista ilmoitti lopettavansa yrityksen. Noin kolmannes aikoi myydä yrityksen ja ainoastaan 10 prosenttia ilmoitti tekevänsä sukupolvenvaihdoksen. Kun tiedämme maamme yritysraakenteen ja seuraavan vuosikymmenen aikana voimistuvan yrittäjien eläköitymisen, vastausten jakauma on hälyttävä. Osaamisen kannalta on kohtalokasta, jos puolet yritystoiminnasta luopuvista päätyisi yrityksen lopettamiseen.

Kuva 20. Yritystoiminnasta luopuminen, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

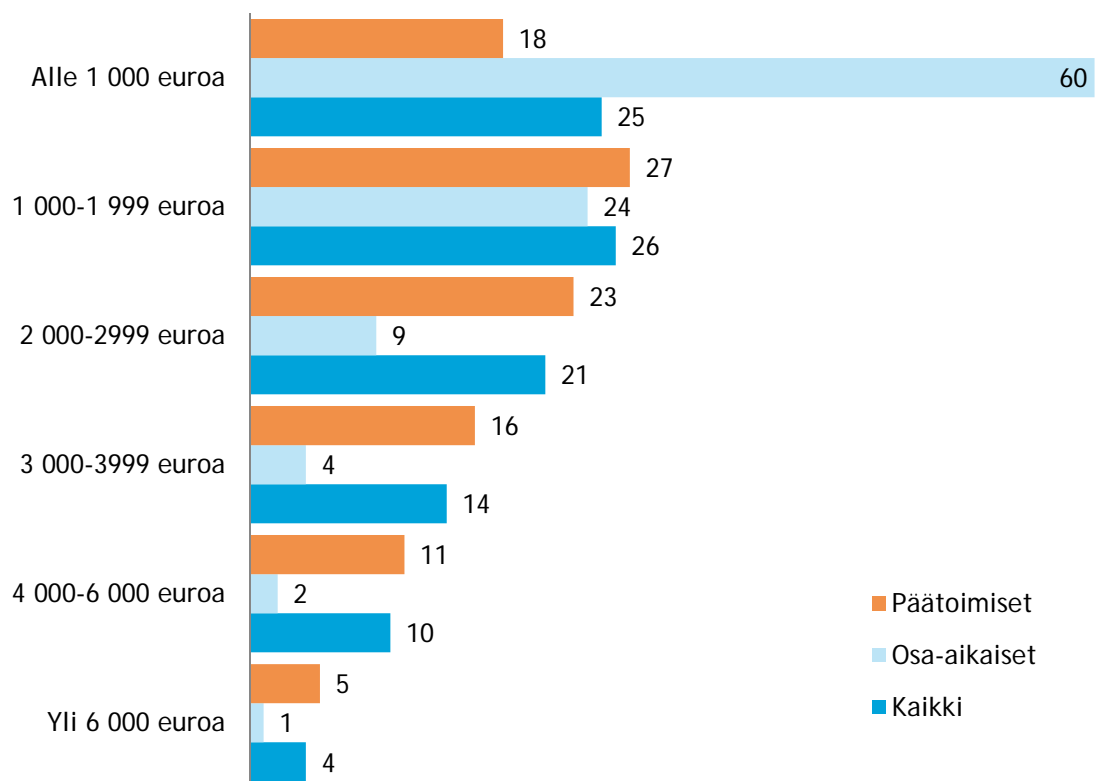
Yli 55-vuotiaiden vastaajaryhmästä peräti 61 prosenttia aikoi kyselyn perusteella lopettaa yrityksen, 28 prosenttia myydä yrityksen ja vain 11 prosenttia tehdä sukupolvenvaihdoksen. Yksinyrittäjillä toiminta perustuu usein omaan osaamiseen, jolloin he kokevat, että yrityksen myyminen on hankalaa tai yrityksessä ei yksinkertaisesti ole mitään myytävää.

7. Tulot

Joka toinen yksinyrittäjä arvioi saavansa alle 2 000 euron kuukausittaiset bruttotulot yritystoiminnastaan. Päätoimisista yksinyrittäjistä 45 prosenttia ja sivutoimisista yksinyrittäjistä 84 prosenttia ansaitsee kuukausittain alle 2000 euron kuukausittaiset bruttotulot. Tilastokeskuksen mukaan pienituloisuuden raja oli 14 230 euroa kulutusyksikköä kohden vuonna 2015; toisin sanoen yhden hengen taloudessa asuva on pienituloinen, jos hänen tulonsa ovat alle 1 185 euroa kuukaudessa.

Tilastokeskuksen mukaan palkansaajien nimellinen keskiansio vuonna 2015 oli 3 338 euroa kuukaudessa. Päätoimisista yksinyrittäjistä alle 3 000 euroa tienasi 68,5 prosenttia vastanneista eli noin kaksi kolmesta.

Kuva 21. Yksinyrittäjien kuukausittaiset bruttotulot, %

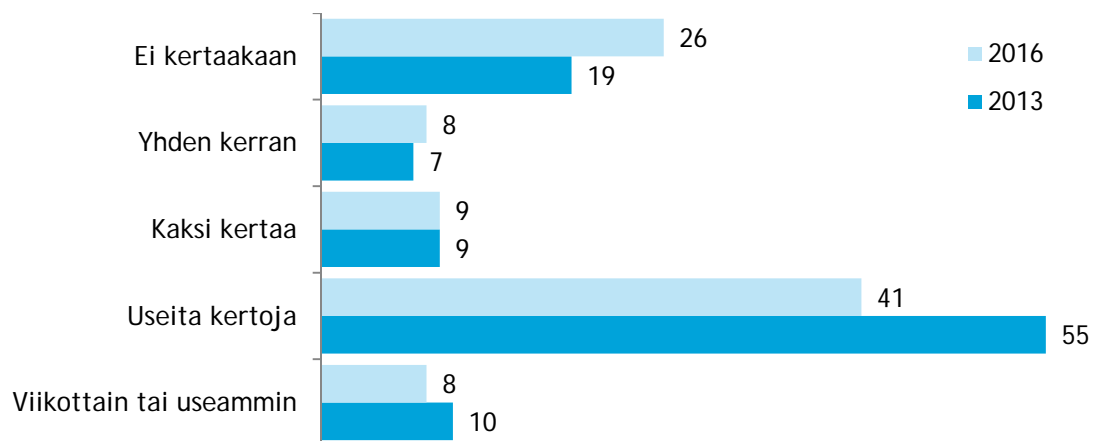

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

8. Häiritsevä tai harhaanjohtava markkinointi

Häiritsevä tai harhaanjohtava markkinointi on hyvin yleistä. Noin kaksi kolmesta yrittäjästä kertoo joutuneensa kuluneen vuoden aikana vähintään kerran häiritsevän tai harhaanjohtavan markkinoinnin kohteeksi. Hieman yllättävää on kuitenkin se, että viime kyselyyn verrattuna useampi ilmoittaa, ettei ole joutunut kokemaan häiritsevää tai harhaanjohtavaa markkinointia. Tällä tavoin ilmoitti 26 prosenttia vastanneista, kun kolme vuotta sitten osuus oli 19 prosenttia.

Kuva 22. Häiritsevän tai harhaanjohtavan markkinoinnin kohteeksi joutuminen, %

Lähde: Suomen Yrittäjät, Yksinyrittäjäkysely 2016

